

Nõo park lõi tuledes särama lk 2
Jõulujutt: Vabaduse- ja tänupühad lk 3
Persoon: Õpetaja Endel Kraav lk 3
Nõo Muusikakool 45 lk 4

Lasteaiad: Õppereis Islandile lk 5
VVV laste ja senioride loodusakadeemiad lk 6
VVV fotokonkurss "Märka mind" lk 6
Tasub teada: Sissetulekud hakkavad mõjutama maksuvaba tulu suurust lk 7

**Registreeri end
Nõo valla elanikuks!**

Nõo vallas on 20 küla ja 2 alevikku, kus toimetavad tegusad ja ettevõtlikud inimesed! Nõo rahvas on üheteheidev, siin tegutsevad seltsingud pakuvad ühistegemise võimalusi ja mõnusat kogukonda. Olete üks meist!

Registreeri end enne 27. detsembrit ja saad 100 €. Täpsemalt kampaania reeglite kohta loe Nõo valla veebilehelt: nuu.kouptp.ee/valdaelama

Nõo vald

toimetuse veerg

Usalduse ja üksmeelse ühendav jõud

Tegelikult pole midagi uut siin sinitaeva all. Kuskil kaiguvad leinakellad, kuskil hakkab kõrvu vastsündinu esmane nutt. Maailma ühes paigas tähistatakse sõjarelvi või purskavad vulkaanid oma surmatoovat sisemust, teisel aga siblivad inimesed oma igapäevaseid toimetusi ja neil pole vähimatki pistmist ei sõjaõuduste ega looduskatastroofidega. Selline see elu juba on.

Meile, kellele praegusel ajahetkel on antud õnne just sellisel rahulikul ja looval kombel eksisteerida, on elul pakkuja omad väljakutsed ja ülesanded. Hing püüdleb ju alati millegi kõrgema ja parema poole. Tublid saavutused on ühel ajahetkel head ja tasemel, aga siis läheb mõte lendama ja otsiv vaim ei anna asu — kindlasti saaks veel midagi paremini korraldada.

Sellist otsivat vaimu ja püüdlikkust edasiliikumist on meie Nõo mail viimastel aastatel oluliselt juurde tulnud ja tulemusi võib igauks oma silmaga hinnata. Olgu nendeks tunnismärkideks meie uued või renoveeritud koolihooned, laienenud tootmisettevõtted, ühisveevärgi trasside oluline laienemine, valgustatud pargid, rajatud mänguväljakud jne. Ja lausa kõrtempo on külgenud elamuuehitus.

Uhke tunne on teada, et kodukaunistamise konkursil omistati Nõo vallale kaunima omavalitsuse tiitel.

Tunnustamine on edasiviiv jõud ja annab tiivad. Aga ükski tõsine tegija ei tegutse mitte kuulsuse, vaid saavutuse nimel. Kõik see, mida tänasel päeval võime nimetada Nõo saavutuseks, on tema paljude erinevate osapoolte tõsine pingutus. Ja selle üle on hea meel.

Kuskil kõrgemal meie igapäevase jõulusagina kohal hõljub õnnistav jõuluaura. See paneb asju helgema ja paremas valguses nägema. Me võime olla rahul, sest meie kõikide koostööd on siia saani saatnud edu, mis on rajatud vastastikusele mõistmisele, tarkusele, usaldusele.

Teemandi lihvimisel saavutab see kristall järjest suurema tugevusastme.

Armas Nõo rahvas! Tugevama ja elujõulisemana soovime näha ka oma koduvalda. Meie kõigi väikese panuse kaudu on kindel, et Nõo kristall lööb tulevikus tõeliselt särama!

Kaunist jõuluaega teie kõikide südameisse!

NVL TOIMETUS

HEA NÕOKAS!

Selleks, et midagi saavutada, on vaja täita kolm tingimust: tuleb näha eesmärki, uskuda endasse ja mitte lasta end takistustest segada.

Me kõik teame, milline on enesetunne, kui oled edukalt hakkama saanud millegi enda jaoks väga olulisega. Alati ei peagi tegemist olema väga suure ja kogu planeedi saatust mõjutava teoga. Vahel piisab mõnest üsna pisikesest, aga südame ja armastusega tehtud teost, et tunda hinges rahulolu ja olla enda üle uhke. Ma sain hakkama!

Jõulud on juba ukse vahelt sisse pugunud ja ka aastavahetus pole kaugel. Sussid on akendel reas, kirjad Jõuluvanale teele saadetud ja peagi lõpeb punase tulekuke siblimiserohke aasta. Ma ei tea, mis oli Sinu jõulusoov. Kuid usun, et kõik Sinu eelmise aasta jõulusoovid on täitunud. Sest Sul oli eesmärk, Sa uskusid endasse ja ei teinud välja takistustest.

Mis oli Nõo valla jõulusoov, mida võis ta kirjutada Jõuluvanale? Kindlasti soovis ta, et vallas oleks rohkem rõõmsaid ja tublisid inimesi. Et nendel inimestel oleks mugav, tore ja turvaline siin elada. Aga ilmselt oli Nõo valla möödunud aastane suurim jõulusoov, et ka järgmise, 2017. aasta jõulud tuleks NÕO VALDA. Selle soovi täitumiseks läks TAL väga vaja oma elanike abi. Oli selge eesmärk, oli kindel usk enesesse ja ei tehtud välja mingitest segajatest ja takistustest. Ja soov täitus. Tänu Sinule. Aitäh Sulle, hea nõokas!

Soovin, et Jõuluvana tooks teie kuuse alla kolm kinkki:
ÕNNE — koju, ARMASTUST — perre, TERVIST — lähedastele.

Rahulikku jõule ja õnnerohket uut aastat!

RAIN
SANGERNEBO
vallavanem

RAHULIKKU JÕULUAEGA!

Rõõmsat aastavahetust ja õnnelikku uut aastat!

Nõo Vallavolikogu
Nõo Vallavalitsus

piltuudis

Nõo park lõi särama

Nõo alevikus Muusikakooli kõrval olevas Nõo pargis hakkas novembri lõpus põlema pargivalgustus. Hanke võitnud AS Connecto Eesti (varam Eltel Networks AS) lõpetas 21. novembril tööd Nõo pargi valgustuse rajamisega. Kevadesse jäävad haljastuse taastamise tööd.

Pargivalgustuse rajamine on üheks osaks viimastel aastatel teostatud Nõo pargi korrastamisest. Varam on hooldatud puid, rajatud kõnniteed ja paigaldatud pargiinventar. Suuremad pargi korrastamise tööd lõpevad järgmise aasta suve alguses, kui teostatakse viimane osa suuremast puude hooldusest ja raieist ning korrastatakse murupinnad.

Tuledes särav Nõo park 6. detsembri hommikul. Foto: SVEN TARTO

SVEN TARTO
keskkonnaosakonna juhataja

vallavolikogus

Sügisel valitud vallavolikogu on pidanud juba kolm istungit. Esimesel istungil valiti volikogu esimees ja aseesimees.

30. oktoobri istungi päevakorras oli vallavanema valimine, revisjonikomisjoniliikmete arvu määramine, Nõo valla elanikuks registreerimise kampaania korraldamine, vallavalitsuse informatsioon ja kohalalgatatud küsimused.

1. Vallavanemaks valiti taas Rain Sangernebo.

2. Revisjonikomisjoni liikmete arvuku määrati 3 liiget.

3. Nõo valla elanikuks registreerimise kampaania korraldamine. Mõeldud aastal korraldatud kampaania ajal lisandus Nõo valla elanike registrisse 192 inimest ja see lisas eelarve tulude poolele arvestatava summa raha. Volikogu pidas vajalikuks kampaaniat korjata ja võttis vastu otsuse „Nõo valla elanikuks registreerimise kampaania korraldamine“.

Selle kohaselt igale isikule, kes registreerib end ajavahemikus 06.11.2017–27.12.2017 Nõo valla elanikuks ja kelle eelmine elukoht rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2017 seisuga ei olnud Nõo valla ning kes omab 1. jaanuari 2018 seisuga kehtivat elukoha registreeringut Nõo vallas, makstakse ühekordset toetust 100 eurot.

Kõigi isikute vahel, kelle elukoht on seisuga 1. jaanuar 2018 rahvas-

tikuregistri andmete kohaselt Nõo vald, loositakse välja viis (5) kolmesaja (300) eurost ühekordset toetust. Loosimise korraldab ja vastutava komisjoni nimetab Nõo Vallavalitsus.

Toetus makstakse välja hiljemalt 2018. aasta veebruarikuus.

4. Informatsioon. Vallavanem andis ülevaate üksikisiku tullumaks laekumisest, Nõo Põhikooli õppehoone renoveerimistöödest, läbirääkimistest maaomanikega, kelle kinnistuid rajatav kergliiklustee läbima hakkab, ning bussiootepaviljonidest. Vaja on pidada täiendavaid läbirääkimisi Maanteeametiga juba tellitud ja paigaldamist ootavate paviljonide suhtes.

21. novembri istung

1. Revisjonikomisjoni moodustamine. Revisjonikomisjoni esimeheks valiti Mait Raig ja liikmeteks Jaanus Järveoja ning Laurits Leedjärv.

2. Nõo Vallavolikogu alatiste komisjonide moodustamine. Otsustati moodustada neli alalist komisjoni: eelarvekomisjon, arengukomisjon, majanduskomisjon ja vallaelukomisjon.

3. Nõo Vallavolikogu alatiste komisjonide esimeeste valimine. Volikogu liikmed esitasid kan-

didaadid komisjonide esimeeste kohale ja salajase hääletamise tulemusel osutusid valituks: eelarvekomisjoni esimees — Mart Raudsaar, arengukomisjoni esimees — Lembit Toru, majanduskomisjoni esimees — Jüri Aliste, vallaelukomisjon — Jaanus Järveoja.

4. Eelarvekomisjoni koosseisu kinnitamine.

Vastavalt eelarvekomisjoni esimehe Mart Raudsaare ettepanekule kinnitatakse volikogu eelarvekomisjoni koosseisu arengukomisjoni esimehe Lembit Toru, majanduskomisjoni esimehe Jüri Aliste, vallaelukomisjoni esimehe Jaanus Järveoja, revisjonikomisjoni esimehe Mait Raigi, vallavolikogu esimehe Krista Kvarnströmi, vallavanem Rain Sangernebo ja valla finantsjuhi Pille Sügise.

5. Nõo Vallavolikogu esindaja määramine Nõo Põhikooli hoolekogsusse.

Volikogu otsustas määrata vallavolikogu esindajaks Nõo Põhikooli hoolekogsusse Taavi Merisalu.

6. Esindaja ja tema asendaja nimetamine Tartumaa Omavalitsuste Liidu liikmete üldkoosolekule — Omavalitsuste Päevale.

Volikogu otsustas määrata esindajaks volikogu esimehe Krista Kvarnströmi ja asendusliikmeks volikogu aseesimehe Mait Raigi.

7. Vallavalitsuse liikmete arvu kinnitamine.

Vallavanem Rain Sangernebo tegi ettepaneku kinnitada vallavalitsuse esialgu jätkuvalt 5-liikmeline ja volikogu märtsikuulise istungil vallavalitsuse struktuur ümber vaadata. Volikogu otsustas kinnitada valla-

valitsus 5-liikmelisena, kuhu lisaks vallavanemale kuuluvad osakondade juhatajad.

8. Vallavalitsuse koosseisu kinnitamine.

Vastavalt vallavanem Rain Sangernebo ettepanekule kinnitatakse volikogu vallavalitsuse liikmeteks Ene Mõlteri, Pille Sügise, Sven Tarto ja Aarne Timmi.

9. Ülevaate andmine valla üürikorterite seisukorrast.

Istungitevahelisel ajal tutvusid mõned volikogu ja vallavalitsuse liikmed valla korteritega Meeril, Nõgiaru külas Solbal, Järste külas Kõrgemäel, Lukel ning Tamsal. Arengukomisjoni esimees Lembit Toru ettekande põhjal võis tõdeda, et paljude korterite olukord on väga halb ja see on teema, millega valla peab kiiresti tegelema hakkama.

Arutati võimalust ehitada kortermaja või paigutada konteinerimaja hoolekodu lähedusse, kus plussiks oleks tugiteenuse lähedus.

10. Vallavalitsuse informatsioon.

Vallavanem Rain Sangernebo rääkis kahe istungi vaheajal toimunud ja teemadest, millega tegeldakse. Need on muu hulgas ühistranspordi korraldamine, Tartumaa Omavalitsuste Liit jpm.

Järgmine volikogu istung toimub 14. detsembril.

KRISTA KVARNSTRÖM
vallavolikogu esimees

— kehtestada Nõo alevikus Mäe tn 2 asuva kinnistu ja selle lähiala detailplaneering.

Keskkonnavalitsuse küsimustes otsustati

— lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud olmejäätmete valdajad aadressidelt Meeri küla, Oru vkt 9; Vissi küla, Trulli vkt 9; Illi küla, Vabamäe; Illi küla, Raave; Illi küla, Kellu vkt 17;

— kinnitada neli Hajaasustuse programmi esitatud projekti teostamise aruannet koos lisadega;

— kinnitada Nõo vallas alates 01.01.2018 koos 20 %-lise käibemaksuga korraldatud jäätmeveo teenustasud:

segaoimejäätmed 10,78 eurot/m², paber ja kartong 0,00 eurot/m², suurjäätmed 0,00 eurot/m².

Üldküsimustes otsustati

— sõlmida eluruumi üürilepingud Nõgiaru külas, aadressidel Vana-Solba asuva korteri nr 1 ja korteri nr 6 kasutamiseks ning Meeri külas, Mõisa tee 2 asuva korteri nr 15 kasutamiseks;

— kuulutada välja Nõo valla elanikuks registreerimise kampaania ajavahemikul 06.11.2017–27.12.2017;

— eraldada Nõo valla 2017. aasta eelarve reservfondist 2451 eurot VI Tartumaa Väärikate tervise- ja ohutuspäeva läbiviimiseks;

— kinnitada

* Nõo lasteaia Kröll hoolekogu koosseisus Tõnis Kask, Mariliis Tulit, Tuuli Taimur, Kaili Pärn, Kadri Kollist, Signe Voolpriit, Liis Türk, Kretel Tamm, Algi Vals, Ene Mõlter,

* Nõo Põhikooli hoolekogu koosseisus Kristiina Härm, Helen Luigla, Tõnis Kask, Kati Männik ja Ilona Vares (vanemate esindajad), Kristina Veidenbaum (õpetajate esindaja), Elizaneth Saks (õpilaste esindaja) ja Taavi Merisalu (Nõo Vallavolikogu esindaja).

Lisaks eeltoodule tegeldi erinevate valla igapäevaelu küsimustega, paigaldati bussiootepaviljone, planeeriti jalg- ja jalgrattateed, valmistati ette volikogu istungite materjalid jpm.

AIRA LAUL
vallasekretär

tasub teada

Vastvalminud universaalne mänguväljak Nõo kooli juures. Foto: JAAK TEPPAN

Kooli juurde rajati universaalne mänguväljak

Ehitus algas augustis ja tööd lõpetati 21. novembril. Projekti „Universaalse mänguväljaku rajamine Nõo alevikku“ rahastati Regionaalsete investeeringutoetuste programmi vahenditest. Projekti kogumaksumuseks kujunes 56 196 eurot. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus toetas 31 997.95 euroga, valla omal osalus oli 24 198.05 eurot.

Hetkel on paigaldamisel ka väljaku valgustus.

Tegemist on universaalse väljakuga, mida hakkame kasutama ka talveperioodil uisutamiseks ja jäähoki mängimiseks. Niipea kui talveilmad stabiilsemaks muutuvad, teeme liuväljaku valmis ja siis on plaanis ka väljaku ametlik avamine korraldada.

Suvel on väljakul võimalik mängida jalgpalli, korvpalli, võrkpalli, tennist, maahokit jms.

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

JAAK TEPPAN
Nõo Spordihoone juhataja

Vissi küla veevärk

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus otsustas käesoleva aasta suvel rahastada AS Emajõe Veevärk ja Nõo valla poolt esitatud Vissi reoveekogumisala ühisveevärgi ja -kanalisatsioonüsteemide rajamise projekti. Projekt hõlmab Vissi külas Jõhvi-Tartu-Valga maantee kõrval olevat endist suvilapiirkonda (Hommiku, Lõuna, Õhtu ja Videviku tänavad, Vahe tee ning Trulli, Nõlvaku, Mehiste ja Vissi väikekohad) ehk Vissi reoveekogumisala.

AS Emajõe Veevärk on sõlminud riigihankel soodsaima pakumuse teinud osahingutega Mihkel X ja Eesti Veeprojekt Vissi reoveekogumisala ühisveevärgi ja -kanalisatsioonüsteemide ehitamiseks lepingu. SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, AS Emajõe Veevärk ja Nõo valla poolt rahastatava lepingu maksumuseks koos käibemaksuga on 833 490 eurot, millest Nõo valla osalus on 92 000 eurot. Kinnistuomanikelt liitumistasu ei küsita. Kinnistu omaniku tasuda ja korraldada jäävad kinnistusesised ehitustööd.

Præguseks on alustatud geodeetiliste tööde ja projekteerimise. Ehitamine toimub valdavalt 2018. aastal. Projekt lõppeb 2019. aastal. Kõigi antud piirkonna kinnistuomanikega võetakse projekteerimise käigus ühendust.

SVEN TARTO
keskkonnaosakonna juhataja

Nõo Vallavalitsuse telefonid ja vastuvõtuajad

Kantslei	513 9123	Maaosakonna juhataja	745 5504
Kantslei, vallavanem	745 5108	Maaosakond	745 5434
Vallasekretär	745 5303	Keskkonnaosakond	745 5332
Elanikeregister	745 5335	Finantsjuht	745 5002
Sotsiaalosakonna juhataja	745 5475	Raamatupidamine	
Sotsiaalosakond	745 5004		745 5360, 745 5003

Vastuvõtuajad: T kl 9–12 ja 13–16; R kl 9–12

Vallavolikogu esimehe vastuvõtuaeg teisipäeval kl 15.15–16.00 vallamajas.

vallavalitsuses

Vallavalitsuse tegevusest novembrikuul

Vallavalitsuse istungid toimusid novembrikuus tavapärase regulaarsusega, et anda välja korraldusi vallavalitsuse pädevuses olevates küsimustes ja korraldada vallaelu küsimusi. Istungite protokollid ja avalikustamisele kuuluvad korraldused on avatavad Nõo valla veebilehel aadressiga www.nvo.ee.

Ehitusküsimustes otsustati

— anda ehitusluba Nõo alevikus Pärna tn 5 asuva abihoone ümberehitamiseks ja laiendamiseks;

— anda kasutuslood:

* Nõo alevikus Liiva tn 30a asuvale kinnistule püstitatud elamule kasutamiseks üksikelamuna,

* Kolga külas asuvale Kupi kinnistule rajatud puhastile kasutamiseks reoveepuhastina,

* Nõo alevikus Tuule tn 8 asuvale kinnistule püstitatud üksikelamule kasutamiseks üksikelamuna,

* Meeri külas asuvale Vastse-Laaska kinnistule rajatud imbsüsteemile kasutamiseks reoveepuhastina,

* Illi külas asuvale Kähirmäe kinnistule rajatud imbsüsteemile kasutamiseks reoveepuhastina,

* Meeri külas Meeri vkt 4 asuvale kinnistule püstitatud üksikelamule kasutamiseks üksikelamuna,

* Nõo alevikus K. Aigro tn 3 asuvale kinnistule rajatud universaalse mänguväljaku kasutamiseks otstarbega spordiväljak või staadion.

Maaküsimustes otsustati

— määrata:

* Nõo vallas Nõo alevikus asuvale munitsipaalomandisse taotletavale maa-alale lähiaadressiks Kivilinna park,

— Nõo vallas Tamsa külas asuva Kalda katastriüksuse, pindalaga 9,60 ha, sihtotstarbega 100% maatulundusmaa, jagamise käigus tekkivate katastriüksuste nimed ja sihtotstarbed alljärgnevalt: Kalda ja Metsakalda (sihtotstarve mõlemal maatulundusmaa);

Vabaduse- ja tänapühad

Tänavu jõudis jõulukuusk Tallinna Raekoja platsile juba novembri keskel, ligi kolm nädalat enne advendiaja algust. Küllap leidis selline kiirustamine rahva hulgas ka kriitikat. Samuti nagu jõuluatribuutika liiga varane ilmumine meie poelettidele. Samas oli juba ka neid, kes püüdsid kõike õigesti teha, nt tartlased ootasid kuuse paigaldamise advendiaja alguseni.

Ühest küljest on ju tore, et ühiskond järgib järjest enam ka jõulueelset advendi- ehk ootusaega, andes meie armastatud pühadele kindla ajalise raamistiku ja haakudes meie esivanemate elu kujundanud kirikukalendri-järgse ajaarvamisega.

Samas pole meil kombeks väärtustada advendiaja kirikliku tähendust olla mitte jõulude rõõmus eeltähistamine, vaid jõulude ettevalmistusaeg, aeg mõtiskleda selle üle, mida siis jõulud tegelikult tähendavad. Püüdkem seda siinkohal teha.

Kes siis ei teaks, et jõulud on Jeesuse sünnipäev! Ja et sellises tähenduses peetakse jõule u. 4. sajandist alates, mil paganlikud talvise pööripäeva pidustused asendati ristiusu riigiusuna kehtestanud Rooma riigis kristliku tähtpäevaga.

Teame ju ka seda, et Jeesus polnud tavaline juudi poisilaps, kes üle 2000 aasta tagasi Iisraeli väikelinnas Petlemmas sündis, vaid tema sünniga olid seotud taevased jõud. Võib-olla teame ka seda, et kristlaste uskumuse kohaselt on see poisilaps tegelikult Jumala Poeg. Mis omakorda tähendab ju seda, et üks jumalikkude päritolu poisilaps sündis inimese kombel emahust. Ei vähemat kui et Jumal sai inimeseks!

Kuid küsimusele, kuidas Jumal inimeseks sai, polegi enam nii kerge vastata. Õigemini, vastata pole raske, kuid seda mõista pole kerge. Küsimusega, miks sai Jumal inimeseks, on tegelenud teoloogiaajaloo helgemad pead, kuid lõplikku vastust pole ikkagi. Sest see lõplik vastus on Jumala peas ja Tema avaldab selle alles aegade lõpul.

Ent ühtteist me siiski taipame, sest Jumal on niimoodi tahtnud. Tema on meile pärandanud Piiblit, mis kujutab endast Jumala ilmutuse inimlikku üleskirjutust.

Vaatame nt seda, kuidas apostel Paulus tõlgendab Jumala inimeseks saamist oma kirjas galaatlastele 4. peatüki salmides 3–5: „Kui me olime väetid lapsed, siis olime orjuses maailma algainete meelevald all. Aga kui aeg sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest, sündis Seaduse alla, lahti ostma seadusealuseid, et me saaksime pojaseisuse.“

Pauluse meelest olid kõik inimesed enne Jumala Poja tulekut orjad. Keda inimkond siis orjas? Paulus räägib siin kahest rühmast, kelleks tal oli inimesi kõige lihtsam jagada: paganatest ja juutidest. Ehk: nendest, kes Looja Jumalat tunnevad, ja nendest, kes ei tunne. Paganad orjastasid astroloogia ja maagia kaudu ebajumalaid ja deemonideid, kelle abil lootsid karmis maailmas hõlpsamini toime tulla. Juudid aga järgisid — nt hingamispäeva ja pühade kindlaksmääramiseks — orjalikult taevakehi, lisaks igasugu rituaale, mille abil lootsid meele järgi olla Moosesele käsuõpetuse andnud Jumalale.

Küllap tunnete selles orjastamises ära ka tänapäevainimeste kombeid, võib-olla meie endigi omi. Kas püüame mingite vaimsete õpetuste abil karmi saatust mahendada või klammerdume kuulekalt ja vahel koguni karmilt käskude pidamisse?

Paulus aga ütleb, et korruga tuli orjapõlvele lõpp. Aeg, mille Jumal oli kirjeldatud praktikate harrastamiseks määratud, lõppes ja Jumal sai inimeseks. Selleks, et kogu loodu — sh vaimse maailma — valitsejana kinkida inimesele vabadus. Paulus nimetab seda vabadust pojaseisuseks, vastandades sellele orjaseisusele.

See ei tähenda muud kui et inimene, kes tunnistab Issandana Jumala Poega Jeesust Kristust, on koos temaga kogu universumi valitseja ega pea enam orjama mitte midagi muud, mis on loodu — ei inimesi, ebajumalaid ega seadusi. Kristus on uskliku inimese lihtsalt kõigest sellest vabaks ostnud.

Seetõttu on jõulud eelkõige vabadusepäha. Kuid ka tänapühapäha. Ei saa ju olla muud kui tänuik Jumalale, kes puhtalt halastusest ja armust on inimese sellise ohvri abil vabaks ostnud! Ja see tänuikkus on kristlasi kõigil aegadel pannud siiski teenima. Pannud neid Jumala poja seisuses olevate vabade isandatena arvestama kõigi inimeste ja ühiskondade healuga.

Kallis Nõo valla ja kihelkonna rahvas! Olgu siis eesootavad jõulud ka meie jaoks vabaduse- ja tänapühad. Ning sellele eelnevad ootusenädalad ajaks selle vabaduse ja tänuikkuse üle järele mõelda.

MART JAANSON
EELK Nõo koguduse
õpetaja

ENDEL KRAAV: „Ärge sisendage endale, et olete vanad!“

Mälestusteraamat
Nõo koolist

Nii paljudelgi kordadel olen oma palju näinud ja palju läbi elanud vestluskaaslaste pajatusi kuuulates mõelnud, kui piiritu võib ikka ühe inimese vastupanuvõime olla. Kui palju alandust ja mõnitamist on inimesed pidanud taluma. Kui visa hing peab olema, et saatuse löökide kiuste on jõudu elus edasi rühkida ja soovi sellele ka värvi ja kaalu anda.

Meie igapäevases elus oleme kõik parasjagu sipelgad või töomesilased või kuidas soovime end nimetada. Meie suhtlus üksteisega piirneb paljuski tere-head-aega ütlemisega. Suuremalt jaolt pole meil õrna aimugi, mida meie naaber või töökaaslane või üks või teine mees või naine on oma elus kogunud ja üle elanud.

Praegu lumivalgete juuste ja rahuliku sammuga Endel Kraavi (90) kohtame endiselt koduse Nõo tanumatel jalutamas. Veel on ta kirgliku kalamehena Vesikjärve ääres varahommikustele jooksjatele silma jäänud. Ka on ta hoolitsevalt õpetajate maja juures asuvate mesitarude juures toimetanud — on ta ju tervelt 25 aastat harrastusmesinik olnud ja hiilgeaegadel olevat seal lausa 16 taru seisnud. Kahjuks hävisid eelmisel talvel viimased pered, aga peremehel on kindel plaan kevadel uued võtta.

Autorooli keerab Endel tänaseni, ainult libedaga ta ei sõida ja talvel on auto garaazis varjul.

Nädal pärast Endli sünnipäeva, mida oli peetud koos pere ja sõpradega, pidi Endel oma abikaasa Ingeri tungalv pealekäimisel ülikonna selga tõmbama ja jalutama minema. Tegu olevat üllatusega! Ja tööpooldest, Soolo kohvikus ootasid sünnipäevalast tema 1969. aasta lennu lõpetajad — peaaegu terve klass!

Mõlemal sünnipäevapeol esitleti kõigile ka Endel Kraavi mälestusteraamatut „Lugusid Nõo koolist. Pool sajandit õpetajana“, kusjuures trükivärske raamat oli juubiläriks endale tõeliseks üllatuseks ja mõeldudki üllatuskingitusena. Raamatu valmimine sündis tihedas koostöös, toimetajaks on abikaasa Inger Kraav, see on välja antud MTÜ Perekasvatuse Instituudi poolt, trükkimist on toetanud ka 1969. aasta lennu lõpetajad.

Kõik külalised said autorilt raamatu koos autogrammiga.

Nõo kooli raudvara

Iga inimene jätab siin elus oma jälje. Endel Kraav tuli vene keele õpetajaks Nõo kooli 1960. aasta sügisel 32-aastasena noormeheks.

Olgu öeldud, et algul polnud tal õpetajaks saada mõtteski ja ta tuli Nõoku ajutiseks. Tuli ja jäi päriks. Viiskümmend aastat oli ta siin õpetaja ja klassijuhataja. Tema mälestusteraamatu erinevad peatükid pajatavad mõnusalt humoorikal moel erinevatest juhtumistest, mis kajastavad koolielu, tolleaegseid õpilasi ja õpetajaid. Läbi Endel Kraavi silmade ja ütluste hakkavad tegelased otsekui elama. Paljude juhtumite puhul põimib Endel Kraav sisse pedagoogilisi mõtisklusi ja tarkusi. Talle endale on olnud väga oluline õige metoodika leidmine ja rakendamine, seda ikka eesmärgiga kõik õpilased alati erinevate õppevormidega kaasata. Ta on pidevalt tegelenud enesetäiendamise ja metoodiliste otsingutega. Ta on kinnitanud, et pedagoogikateadlase Enn Koemetsa töödega tutvumine andis talle häid ideid ja indu neid ka praktilises töös rakendada.

Olles paljude aastate jooksul klassijuhataja, pidas ta väga oluliseks iga õpilase väärtustamist ja tunnustamist. Suhtlemises nii õpilaste kui kolleegide ja lapsevanematega püüdis ta alati positiivset joont hoida. Ja tagasiside temale on samuti positiivne olnud, märgib Endel Kraav ühe või teise õpilasega kohtumisi silmas pidades.

Vene keele metoodikuna töötas

Õpetaja Endel Kraav oma trükisooja raamatuga. Foto: MILVI PENSA

Endel seitsmel aastal Saksamaal ja ühel aastal Tšehhimaal kuuajalistel kursustel, tema juhendajad olid nii üliõpilaste kui õpetajate ja õppejõudude grupid. Nõo koolis oli tema asemel siis asendusõpetaja.

Nõo kooli areng on Endel Kraavile väga südamelähedane olnud.

Selgub, et aastaid tagasi oli temale ja õpetaja Lembit Tartesele usaldatud tõsine ülesanne viia Moskva kõrgetele ametnikele arvuti Nairi-3 taotlus. Käidi mitmel visiidil, lõpuks tuli otsustav küsimus: „Milleks teie koolile siiski seda arvutit vaja on?“ Endel oskas vastata väga kaalukalt: „Me hakkame selle abil ka ümberkaudseid kolhoose ja sovhoose abistama!“

Luba saadi, arvutiõpetajad käisidki Bakuus arvuti järele ja Nõo koolist sai ainus kool suures Nõukogude Liidus, kus oli oma arvuti.

Endel Kraavi suur lugupidamine ja austus kuulub kauaaegsele koolidirektorile Kalju Aigrole, kelle visadusse kõik uskusid ja tema ideedega kaasa liikusid.

Elust kaugel Koola poolsaarel

Kõik, mis ei tapa, teeb tugevaks. Nii võiks öelda Endli elusaatuse ja läbikäidud pika elutee kohta. Tema pere lugu on sarnane väga paljude meie Eesti küüditatud perede lugudega.

Endel on pärit Peipsi-tagusest eesti külalt, kuhu tema vanaisa oli aastaid tagasi talu rajanud. Talu oli heal järjel, tall ja laut olid ehitatud maakividest nagu Alatskivi mõisnikul.

1930. aastal kuulutati nende pere kulakuiks ja saadeti terves koosseisus välja Koola poolsaarele Kirovskisse: isa, ema, kaks vanemat õde ja 3-aastane Endel.

Endel mäletab nälga, külma, koolis halvustavat suhtumist. Nad olid teise sordi inimesed. Mäletab, et isa viidi vangilaagrisse, viimasel ta enam tagasi ei tulnudki. Talle esitati süüdistus, et ta on Eesti spioon, ning talle määrati kaheksa aastat vangistust, kus ta ka suri. Alles on kirjad, mida isa vangilaagrist kirjutas.

Enam jäi üksikasvatama kolme last, kindlasti ei olnud see kerge. Õed soovisid õppida ja haridust omandada. Endel läks juba 13-aastasena tööle, et raha teenida.

1944. aastal, 16-aastasena kutsuti ta sõjaväkke. Langevarjurite diviisi koosseisus sattus ta esimest korda elus Eestisse, lennuväli asus toorkord Rakveres.

Sõjaväes teenis Endel kuus aastat ja neli kuud. Selle aja jooksul tegi ta 45 langevarjuhüpet, sh ka 280 km/tunnis liikuvast lennukilt.

Unistus töötada ajakirjanikuna

Sõjaväest vabanedes õnnestus Endlil tänu Eestist leitud sõpradele elama jääda Tartusse. Ta leidis tööd veduridepoos, läks õhtukooli, lõpetas keskkooli ja astus Tartu ülikooli ning sai diplomi vene filoloogi ja vene keele õpetajana.

„Minu isa ütles ikka, et ma läheksin tehasesse tööle, õpiksin lukkepaks vms, aga mina teadsin, et hakkam peaga tööd tegema. Kui ma alguses seal Arhangelski oblasti koolis eriti püüdnud ei olnud, siis seitsmendal klassis olin ma parim õpilane, ainult vene keel oli „neli“.

Tartu õhtukooli lõpetasin viitega, ülikooli kolmel esimesel kursusel olid kõik viied, diplomitöö tegin viiele. Minu naine Inger lõpetas ülikooli kiitusega, mul jäi veidi puudu!“ (Naerab.)

„Mulle on alati väga meeldinud lugeda. Minu isa oli veel suurem lugeja. Seal kaugel ütles külaraamatukoguhoidja: „Sinu ma veel midagi leiab, aga sinu isale pole mul enam midagi pakkuda!“

Endli hubases kodus on kõik kolm tuba maast laeni raamaturiu-leid täis. Silma hakkab väga palju pedagoogika, psühholoogia, vene keele õppe jne materjale, seda erinevates keeltes.

Endel on oma koduraamatukogu üle uhke ja kinnitab, et nende Tartu-kodus on samuti palju raamatuid.

Endli enda vaimustus kirjutada on pärit juba noorukieast.

„Lapsena unistasin ma kirjanikuks saada. Juba enne ülikooli ja ülikooli ajal kirjutasin ma reportaaze venekeelsetele ajalehtedele (Sovetskaja Estonija, Molodjož Estonii jne), neid tõlgiti ja avaldati ka eestikeelsetes väljaannetes. Töötasin mittekooresseisulise reporterina ja mul oli plaan ka päriselt toimetuses tööle hakata. Tingimuseks seati aga parteilise kuuluvus, see ei olnud mulle vastuvõetav ja nii jäi ajalehetöö kõrvale. Aga südames olen ma ajakirjanik!“ õhkab Endel.

Kirjutamise sund on teda aga ikka saatnud. Tema enda pere liikmed, kes ühel või teisel korral sattusid jälle isa pajatusi kuulma, ärgitasid teda mälestusi üles täheldama. Nii sündiski mälestusteraamat. Käskiri lapseõlvemälestustega 3.–16. eluaastani on samuti riuilil, ootab lõpetamist ja trükki saatmist.

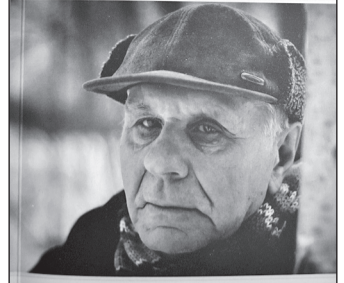
Endlil on ilmunud ka pikem kirjutis „Ma tundsin neid“ 2010. aasta märtsis küüditamise 61. aastapäeva puhul, see avaldati „Postimehes“ ja on loetatud *postimees.ee*-s. Selles loos toob Endel väga kujukalt välja oma pere ja isikliku tragöödia.

Endli pürgimustel ei ole aga veelgi lõppu. Käesoleval ajal tegeleb ta igapäevaselt saksa keele

persoon

ENDEL KRAAV

LUGUSID NÕO KOOLIST
POOL SAJANDIT ÕPETAJANA

Endel Kraavi mälestusteraamat

õppimisega. Tema kaasa, doktori-kraadiga Tartu Ülikooli kasvatus-teaduste emeriitdotsent Inger Kraav (76) valdab nelja keelt (vene, inglise, saksa, soome).

„Inger ütleb, et ma ei saavuta edu, kui ma ei ole järjepidev. Nüüd on mul iga päev saksa keele tund,“ muheleb eakas õpilane.

Õnnelikkuse mitu palet

„Tegelikult olen ma väga õnnelik inimene ja mul on väga vedanud!“ võtab asjaosaline ise oma väga erinevate juhtumitega kireva eluloo kokku. Pikk mõttepaus vältab ja tundub, nagu liiguks filmilint elatud aastatega silme eest läbi.

„Kahju ainult, et see saavutus on seotud isa kaotuse hinnaga,“ on eakal mehel klomp kurgus.

„Me tulime sellest kaugest õudusest välja tänu minu vanemate ja õdede väga kokkuhoidvale ja toetavale üksmeelele. Sain aastaid teha südamelähedast tööd ja puustusin kokku paljude toredate inimestega. Täna saatust, et leidsin endale oma elu ainsa ja suure armastuse, oma targa kaasa Ingeri, kellega oleme väga kokku kasvanud ja kellega tähistasime juba kuldpulmi!“

Meil on väga head lapsed. Tunne nende üle heameelt ja suurt uhkust.“

Endlil ja Ingeril on kolm last: poeg Mihkel (51) on paarkümmend aastat olnud tegev arvutite maailmas, tütar Ester (48) on Soomes günekoloog-kirurg, tütar Siiri-Liisi (37) on MTÜ Perekasvatuse Instituudi tegevjuht ja hetkel hõivatud oma doktoritööga.

„Siiri-Liisi käib ema jälgedes, teda huvitavad kasvatused.“

Lapselapsi on kuus.

Endli südikusele, tema väga heale mälu ja mõnusale jutuvestmisele tuleb au anda. Sellised need meie praegusaja pensionärid on!

„Kas te arvasite, et leiate eest ühe 90-aastase viletsa kõbikese?“ intrigeerib Endel söakalt ja avaldab omalt poolt, mis on aidanud teda nooruslikuna püsida.

„Igaüks peab ise oma tervise eest vastutama, tervist tuleb hoida. Ära suitseta, alkoholi tarbi mõistlikult, see on tarkade jook. Liikumine on ülioluline, ei tohi jääda nurka istuma. Ärge endale sisendage, et olete vanad.“

Hoidke südant, tehke tööd, mis jõukohane, see aitab vormis püsida.“

Endel imetleb tänapäeva arstiteadust ja on tänuik arstidele, kes teda nii mõnestki tervisehäädast on aidanud välja tuua.

„Pole mu tervisel häda midagi!“ tõrjub ta kaasatundmist ja ajab rühi sirgeks.

Sellistelt kohtumistelt tulen alati ära kui teiest maailmast naasnult. See on kui omamoodi eesriide avanemine — näe, kellega on tegu!

Ja mu vestluskaaslaste kõige läbivam sõnum jääb alati kajama — alla anda ei tohi, eluraskustest tuleb iga hinna eest läbi murda.

Endel Kraavile veel palju ilusaid aastaid oma pere seltsis!

MILVI PENSA

Märgiaktus Nõo Muusikakooli saalis

Hingedekuu Nõo Põhikoolis

Isadepäeva töötod töid pered koolimajja

8. novembril oli põhjust kooli külastada isadel koos lastega, sest taaskord leidsid aset isadepäeva töötod. Loomulikult oli kohale tulnud ka terve perega või käe otsa haaratud hoopis ema või vanaisa. Sai tegeleda tassimaali ja linnumaja meisterdamisega, liblikaprossi valmistamisega, aga sai ka vanast pannist töötava seinakella valmistada. Samuti oli võimalus valmistada unemaski, tegeleda origamiga, osaleda ringtreeningus ning valmistada katapult. Toreda üllatuse valmistas ka löökpillide õpituba, mida oli läbi viima tulnud lapsevanem Kristjan Matson.

Osalejaid oli parajalt palju — mõnes töötoas rohkem, teised vähem, kuid usutavasti said kõik kohaletulnud toreda õhtu osaliseks. Õpetajatest olid töötube läbi viimas Tiiu Rosenberg, Eva Orav, Toivo Töllimäe, Pille Laine, Anu Palgi, Eliko Vahtra, Mariliis Tulit, Tiina Miido, Kädy Kampus ja Ann Mardla.

Mööduvõtmine võrkpallis

17. novembril peeti spordihoones maha järjekordne võrk-

ballikohtumine Nõo Põhikooli poiste ja kooli meespere vahel. Seekord oli mäng selgelt õpetajate poolel ning mõlemad geimid lõppesid õpetajate võiduga. Vaheajal said pealtvaatajad püüda palli värvavasse lüüa, kus värvavahina oli seismas direktor. Ka siin õnnestus direktoril enamik palle kinni püüda. Eks näis, mis kevad toob, sest naistepäeva paiku astuvad tüdrukud vastamisi naisõpetajate võistkonnaga.

Algklassid osalesid mardi- ja kadrikarnevalil

24. novembril tähistasid 1.–4. klasside õpilased saabuvat kadripäeva mardi- ja kadrikarnevaliga. Kahe koolitunni raames koguneti kooli aulasse ning mardi- ja kadrisantideks maskeerunud õpilasesinduse liikmed tutvustasid kadripäeva kombeid, küsisid mõistatusi ja laulsid sanditamislauale. Samuti astusid iga klassi parimat mardi- ja kadrisandikostüümi. Lisaks viidi iga klassiga kohapeal läbi erinevaid osavusmänge. Loodetavasti said algklasside õpilased inspiratsiooni selleks, et minna järgmisel päeval kadrisanditama. Hoidkem traditsioone!

Kooli aastapäeva tähistati märgiaktusega

Novembrikuu viimase päeva hommikul liikus Nõo Põhikoolist läbi pargi muusikakooli poole 80 õpilast 9. ja 8. klassist, et osaleda Nõo Muusikakoolis toimival märgiaktusel. Teistmoodi ümbrus ja värskest mahasadanud lumi muutsid ürituse hubaseks ja pidulikuks. Aktuse avas direktor Rein Uusmaa, kes andis esmalt kätte auhinnad kodanikupäeva kõnevõistluse võitjatele, seejärel said sõna õpilased 8. ja 9. klassist. Peagi oli käes märjijagamise aeg ning 38 õpilast 9. klassist said pärast märjivannet endale rinda Nõo Põhikooli märgid. Samuti löid lõpuklassi esindajad naela koolilipu vardasse ja andsid lipukandmise õiguse üle 8. klassi lippuritele. Muusikalise poole eest hoolitsesid muusikaõpetaja Anne Kasesalu-Roops ning muusikakooli õpilased Kirke Kask ja Adriana Pilisner.

REEMET RUUBEN
Nõo Põhikooli
huvijuht

EV100 Tartumaal

Eesti riigi loomisest möödub aastal 2018 sada aastat. Tege- mist on kahtlemata riigi ajaloo olulisima ja väärikama tähtpäeva, mis puudutab meid kõiki.

Teeme Eestile kingitusi!

Eesti riigi 100. sünnipäev on meie kõigi pidu ja annab meile võimaluse anda ja saada sünnipäevakingitusi! Kingituste all mõeldakse erilist sündmusi ja algatusi, mis toovad rõõmu inimestele, kogukondadele või kogu rahvale ning kujundavad paremat tulevikku. Kõik Eestile pühendatud ettevõtmised, mida nimetame ühiselt kingitusteks, on tähtsad ja EV100 programmi oodatud. Kingitusi valmistavad juba ette sõpruskonnad, vabaühendused, ministeeriumid, ettevõtted, liidud, seltsid.

Ükski riik ei sünni ühe päevaga. Selle nimel on tehtud tõsis- töid ja sündimise loosse jääb mitmeid sündmusi, mis vääri- vad meelde tuletamist. Riigi senise ajaloo suurima juubeli tähistam-

ine toimub pikema aja jooksul. EV100 programm algas käesoleva aasta aprillis, mil möödus sada aastat eestlaste asulade ühendamisest, tipneb Eesti Vabariigi 100. aastapäevaga 24. veebruaril 2018, meenutab aastal 2019 saja aasta taguseid Vabadussõja olulisemaid pöörde- ja võidulahinguid ning lõpeb veebruaris 2020, mil täitub sada aastat Tartu rahu sõlmimisest.

EV100 Tartumaal

Tartumaal on juba registreeritud mitmeid sündmusi ja püüväärtusega ehitisi pühendusega Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks. Kolm neist on saanud ka sepistatud sildi, mis jääb meenutama kingituse väärtust. Need on perekiik Mellistes, lipumastid ja -hoidjad Kaagveres ning saja laua sild Väike-Rakkes.

Lisa oma kingitus

Pane kirja idee, mida soovid Eesti juubeliks teoks teha, ning

vajadusel leia endale kaasamõtteleid ja vahendeid. Vajadusel saad rahalist abi erinevatest toetusfondidest, millega saab tutvuda www.kysk.ee. Kingitusi saab teha kogu juubelikava vältel 2017. aasta kevadest kuni 2020. aasta veebruarini. See, mil- liseks pidu kujuneb ja kas juubel saab ka väärikalt tähistatud, on meie endi teha.

KÜLLI PANN

„EV100 igas külas“ koordinaator Tartumaal

E-post: kylli@kodukantartumaa.ee

45-aastase Nõo Muusikakooli hoogne rütm

Esineb õpetajate ansambel. 3 x foto: KAI TOOM

Pidupäevatervitusega on rahva ees muusikakooli direktor Ailen Soe.

Henri Soidla mängib saksofonil Olav Ehala „Kurjuse laulu“ filmist „Nukitsamees“.

Nõo muusikaalu on viimastel aastatel tõeliselt hoo sisse saanud. Nüüd, kui 2015. aasta sügisel koliti uhesse uude päris oma majja, on nii õpetajatel kui õpilastel kõik võimalused tagatud ja pilliõppimine ning kontserttegevus on saavutanud uue hingamise.

2017/2018. õppeaastal õpib Nõo Muusikakoolis 80 õpilast: viiulerialal 14, kitarerialal 12, puhkpillide erialal 14 õpilast, klaveri ja akordioni erialal 39 õpilast, löökpille õpib viis õpilast. Kokku tuleb isegi suurem arv, sest nii mõnigi õpilane jõuab õppida kahel pillerialal. Selline haaratus on olemasoleva pedagoogide kaadri ja ruumide kasutuse juures juba optimaalse piiri lähedane.

See kõik annab tunnistust, et pillimänguõpe Nõo laste seas on jätkuvalt populaarne ja et Nõo on koht, kus armastatakse muusikat.

Nõo Muusikakoolis saavad õpilased lisaks oma valitud instrumendi õppimisele laulda ka ansambrites, osaleda pillilaagrites. Traditsiooniliselt võtavad õpilased osa muusikakoolide vahelistest erinevate kaalukategooriaga konkurssidest, kust on alati koju toodud auhinnalisi kohti, diplomeid.

Paari viimase aasta jooksul on muusikakooli kujunenud oma kogukonnarahva armastatud kokkukäimise kohaks. Muusikakooli hubases saalis on musitseerinud palju tuntud muusikakollektiive, muusikuid ja noori lootustandvaid talente. Ka on siinses saalis toimunud palju erinevaid valla pidulikke üritusi. Tihe koostöö on noortekeskuse ja põhikooliga.

Saalis toimuvad regulaarselt ka segakoor Vega ja Nõo kiriku segakoori proovid, kontserdid ja lauljad on selle võimaluse eest pererahvale väga tänulikud.

45. aastapäeva kontsertaktus

11. novembril kell 17 oli muusikakooli saalis piduliku kontsertaktusega tähistati Nõo Muusikakooli 45. aastapäeva.

Meeleolukal kontserdil esitasid õpilased 19 pala. Kuulajad said nautida õpilaste kõrgel tasemel esinemist ja hea meel oli tõdeda, et Nõo Muusikakoolis teevad õpilased oma

juhendajate käe all väga tõsist tööd. Pidupäevatervitusega esines muusikakooli direktor Ailen Soe, kes sõnastas ka juubeli märksõna — rütm. Rütm annab hoogu, viib elu edasi. Edasipürgimine on ka Nõo Muusikakooli olemuseks.

Direktor Ailen Soe luges üles kooli tugevused, milleks on olnud tugevad õpetajad, toetavad lapsevanemad ja püsivad õpetajad. Tartu Maavalitsuse tänukirja pälvis seekord saksofoniõpetaja Elle Fusch, kes on oma õpilastega saavutanud auhinnalisi kohti regionaalsetel ja vabariiklikel konkurssidel jm.

Vallavanem Rain Sangernebo tunnustas valla poolt muusikakooli olulisust meie õpilaste muusikahariduse kujundamisel. Vallavalitsuse tänukirjaga austati õpetajaid, kelle erialased töötulemused on silma paistnud nii Nõo vallas kui Lõuna-Eesti regioonis — klaveriõpetaja ja kooli hoolekogu liige Katrin Mägi, flöödiõpetaja Lande Kits, klaveriõpetaja ja kontsertmeister Margit Keeman.

Muusikakooli tänukirja pälvisid pühendunud lapsevanemad Olga Kisseljova ja Mairi Küberson õpi- tegevuse toetamise ja organisatoorse abi eest.

Direktor tänas kõiki oma kolleege, samuti kooli vilistlast ja uue maja sisekujunduse autorit Ülle Mäekala väikese suveniiriga.

Tervitusi tõid kooldirektorid Rein Uusmaa ja Jaanus Järveoja, kirikuõpetaja Mart Jaanson, samuti olid õnnitlejate seas Ülenuurme, Tartu II Muusikakooli, Ilmatsalu ja Elva muusikakooli esindajad ning koorijuht Marje Metsis segakoor Vega poolt.

Piduliku õhtu teine pool kulges muusikasalongi õhkkonnas, kus saal oli muudetud hubaseks salongiks laudadega.

Külalist ees astus üles õpetajate 11-liikmeline instrumentaalansambel, mille esimene lugu oligi päeva- teemaline rütmilugu ja mis pani kuulajad vaimustusest rõkkama.

Õhtu jooksul musitseeris duo Signe Hansen (vokaal) ja Vilho Meier (kitarr).

Ka täitis õhtut muusikakooli kontsertmeister Natali Kaasiku klaverimäng, kelle pühendunud ja tase- mel esinemist saalisolijad nautisid.

Sünnipäevatordi lõikas lahti direktor Ailen Soe.

Muusikahelid ja künnivalgus jäid sellest pidupäevaõhtust kaunilt kumama. Palju õnne — Nõo Muusikakooli pere!

Harjutamine teeb meistriks

Mida arvavad noored muusikud ise muusikakoolis õppimisest?

Henri Soidla (12), Nõo Põhikooli 5.b klassi õpilane, hindend on tal „neljad-vieed“. Muusikakoolis õpib ta paralleelselt klaverit (V klass, õpetaja Katrin Mägi) ja saksofoni (IV klass, õpetaja Elle Fusch). Peale selle laulab ta poistekooris, käib korv- ja rahvastepalli trennis ja laulab ka Tartus laulustuudios Fa Diees.

„Mulle väga meeldib pilli mängida, aga rohkem siiski klaverit. See on mitmekesisem, saan vabalt improviseerida, kui vastav meeleolu või mõite tabab. Harjutan tavaliselt nädalavahetustel, sest nädala sees on palju tegemist.“

Vanaema Lidia esindas seekord lapsevanemaid. Ta elas väga kaasa nii Henri kui tema venna Kristjani esinemisele. Kristjan mängis kitarr ja on Vaido Petseri õpilane.

„Henri ei pea harjutama sundima. Muusika on tema loomuses,“ oli vanaema oma lapselapse üle uhke.

Lauri Kurvits (17) elab Elvas. Ta on Treffneri gümnaasiumi 11. klassi õpilane. Nõo Muusikakoolis õpib ta VI klassis klaverit õpetaja Imbi-Maie Jakapi käe all, kusjuures III-IV klassi materjali läbis ta ühe aasta jooksul.

Tema tasemel esinemine kontserdil andis aimu kui lootustand- vast noorest klaverikunstnikust.

„Klaverimäng on minu jaoks eel- kõige meeldiv hobi. Tulevikus ma ennast klaverikunstnikuna siiski ei näe. Aga tahan oma mänguoskuse saavutada kõrge tasemeni, tahaksin väga hästi mängida. Minu harju- tamise päevad on erinevad. Palasid harjutan osade kaupa, eraldi harju- tan tehniliselt raskeid osi.“

Harjutamine teeb meistriks. Nii Henri Soidla kui Lauri Kurvits on tõ- siselt oma ala juures ja nende meis- terlikkus on juba ilmne.

Visadust ja järjepidevust oma oskuste lihvimisel kõikidele Nõo Muusikakooli väikestele ja suurtele pilliõppijatele, kes muusika ligi en- nast hästi tunnevad.

Õppereis jäämaale — Islandile

12.–16. juunil osalesime Nõo lasteaia esindajatena rahvusvahelise NordPlus Junior koostööprojekti „Viva la Musica!“ kohtumisel Islandil, mida rahastatakse Läti NordPlus Junior programmi vahenditest. Lisaks meile sõitsid Islandile veel lasteaia-õpetajad Soomest, Lätist ja Leedust.

Seal külastasime 6-rühmalist (130 last) Kopavoguri lasteaeda Fifusalir'i (tõlkes võilill). Lasteaed on avatud kell 7.30–17.00. Vastavalt laste vanusele on ühes rühmas igapäevaselt korraga tööl 3–5 õpetajat. Erivajadustega lastele viibivad rühmades lisaks õpetajatele veel tugisikud. Õpetaja abisid Islandil ei ole. Võib juhtuda, et ühes rühmas viib korraga 5–7 täiskasvanut. Meie külastuse ajal töötas lasteaia ka kolm noormeest. Eraldi on loodud lasteaia töökohad toitumisspetsialistile, kes koostab 8-nädalase menüü. Seal töötab ka oma köök. Kuna tegemist on samuti tervist edendava lasteaia, siis eriti jälgitakse, et toidud sisaldaksid vähe suhkrut ja soola. Magustoitude asemel süüakse erinevaid puuvilju.

Rühmaruumid on tagasihoidlikud, väheste vahenditega ja oma sisult omavahel sarnased ja võrreldes meie lasteaia rühmaruumidega väiksemad. Kogu lasteaia peale on kasutada erinevad tegevuskeskused: nuku-, ehitus-, joonistamis- ja meisterdamisnurk. Ühte tegevusnurka saab kasutada päevas üks rühm korraga. Õhtuti tuuakse lapsed nn keskele suurde ruumi kokku ja hoitakse neil ühiselt silma peal. Lõunauinakut magavad lapsed põrandale peal matidel. Vanemad peavad täitma tabeli, kus panevad kirja päevad ja kellajaad, kas nende laps magab lõunauinakut või mitte ning lisaks millal lapse toob ja järgi tuleb; kui laps magab, siis omakorda kellaja, millal õpetajad peavad lapse üles äratama. Nende lastega, kes lõuna ei maga, viibitakse õues või mängukeskustes.

Kohtumisel õppisime teiste maade muusikalisi mängu teemal „Muusika ja loodus“ ning pidime ise viis tegevust teistele osalejatele selgeks õpetama. „Duo Stemma“, abielupaar

Rahvusvahelises NordPlus Junior koostööprojekti „Viva la Musica!“ osalevad lasteaiaõpetajad Soomest, Lätist, Leedust ja Eestist õppereisil Islandil

Islandi rahvusvahelisest orkestrist, näitas meile suurepäraselt lasteetendust „Troll, kes kaotas oma hääle“. Et ilmetada oma lugu, mille eesmärgiks on lastele tutvustada erinevaid Islandi vanu lugusid läbi muusika, kasutasid nad erinevaid vahendeid, mis vähegi heli tekitasid, ja kuigi islandi keelt me ei valda, nautisime seda etendust väga.

Saime teada, et alates 14. eluaastast töötavad Islandi noored suvel koolivaheajal. Tööaeg on vastavalt vanusele alates 3 tundi päevas. Õhtul jõudsimme ära käia ka kuulsas Blue Lagoonis.

Järgmisel päeval külastasime Kopavoguri Salaskoli põhikooli, kus õpivad 6–15-aastased lapsed. Tunnid on 80 minuti pikkused juba alates esimesest klassist. Enne lasteaia lõpetamist viibivad koolieelikud kolm nädalat koolis, kus harjutakse kooli tegemiste ja keskkonnaga. Meie külastamise päeval toimus koolieelikutele pillide valmistamise töötuba. Valmis jõuti teha kolm erinevat pilli, millega pärast prooviti

ühistegevusena muusikaprogrammi järgi mängida. Lisaks viidi meid Árbæ vabaõhumuuseumisse, kus saime maitsta islandipäraseid pannkooke vahukoorega. Jõusime käia sel päeval veel kohalikus veekeskuses geotermilistes basseinides ja mullivannides lõõgastumas. Pidulik õhtusöök toimus ühe islandilanna kodus, kus vastuvõtt oli suurepärase ja islandi toidud väga maitvad.

Neljapäeval oli meil võimalus külastada veel ühte Reykjavíki 4-rühmalist lasteaeda Mariuborg. Suuremas 26 lapsega rühmas on korraga tööl viis õpetajat, 20 lapsega rühmas neli õpetajat. Islandil lasteaedade suuruseks ongi 4–6 rühma. Selles lasteaia vaatlesime muusikategevusi, mis toimusid nii ruumis kui õues. Muusikaõpetaja tegeleb päevas ühe rühmaga, jagades rühma omakorda väiksemateks rühmadeks. Minimaalselt on tegevuse kestvus 20 minutit. Suurematel lastel on tegevused tavaliselt 45 minutit kuni üks tund.

Õppereisi käigus viidi meid

legendaarsele „Kuldsele ringile“, kus oli võimalus nautida Islandi võrratud loodust. Nägime Pingvelliri rahvusparki, kus tuli 930. aastal kokku maailma esimene parlament Alþing. Lisaks käisime Gullfossi juures, mis on suurepärase näide riigi loendamatu koskedest, mis on küll ainult 32 m kõrgune, kuid selle servalt voolab alla miljonite liitrite vett, ning geisrite juures, kus nägime Stokkuri püurskeid, mis ulatuvad kuni 30 m kõrgusele. Päeva lõpetasime Selfossi restoranis, kus toimus ühine õpirändest osalejate ja Islandi vastuvõtjate viimane pidulik koosviibimine.

Kokkuvõtvalt: meie õppereis laabus väga kenasti ja andis meile palju uusi mõtteid ja ideid. Täname südamest oma lasteaia direktorit Kristi Vooret, kes andis meile võimaluse näha ja tunda nii erilist maad, nagu seda on Island!

ALGI VALS ja HELEN KLAOS

Nõo lasteaia Krõlli õpetajad

Krõlli lasteaia koolieelikutel on olnud kiire sügis

Õppeaasta algas Tõrukeste rühmas mitmete toredate üritustega. Järgnevalt jagaski veidi neid häid muljeid.

13. septembril toimus traditsiooniline VVV sügismatk Viti järve ääres. Hommik ehmatas meid halli ja vihmase ilmaga, kuid matkarajale jõudes hakkas päikegi pilve tagant paistma ja retk võis alata. Sõbralike teeujuhtide Kaili ja Külli saatel tegime tiiru Viti järve ümbruses. Nägime oma teekonnal mitmeid tuntud söögiseeni, aga metsa iluks olid kahtlemata punased kärbseseened. Palju lusti ja lõbu pakkusid lastele retkejahi õpetatud sipelgate ning konnade mängud. Vahva elamuse saime järve ääres osaliselt vee all oleva sillal seistes ja kuulates vaadates ümbritsevat. Matkaraja lõpus ootas Vapu, kes kostitas meid küpsistega ja uuris, mida toredate teada saime. Nii oligi kaks tundi möödunud ja aeg suunduda lasteaeda lõunasöögile.

Järgmiseks ettevõtmiseks oli 20. septembril väljasõit Võrtsjärve äärde Järvemuuseumi. Eelpoolnimetatud õppekäik sai teoks tänu Kiki projekti „Õpin toas ja õpin õues“ rahastusele. Seekord oli elevus nakanatanud ka täiskasvanuid, see oli uus koht ka meie jaoks. Kohale jõudes jaotati meid gruppidesse ning õpetajate juhendamisel läbisime erinevaid töötoad (täpsusvise, kalapuzze kokkupanek, kalapüük, erinevate kalaliikide võrdlemine). Järgmine ülesanne anti kogu rühmale, nimelt tuli aidata angerjas Võrtsjärvest Sargasso merre. See oli päris keerukas ja ilma täiskasvanu abita ei tahtnud sugugi õnnestuda. Seejärel saime näidata oma käelisi oskusi kalapildi meisterdamisel. Kõige huvitavam osa ootas meid alles ees. Meile tutvustati väljapanekut erinevatest Eesti kaladest. Kõige uhkema mulje jätsid klaaspõranda all väärikalt ujuvad sägad. Nii mõnegi müüdi „köva“ poisid jaoks oli sellele klaaspõrandale as-

Krõlli lasteaia koolieelikud sügisvärve otsimas

tumine suureks julgustükiks. Saime näha kalade toimetist ning uurida lähemalt punakõrv-kilpkonna. Väljasõidu lõpetuseks läksime väikesele jalutuskäigule järve äärde. Vaatamata päikeselisele ilmale vabatahtlikke ujujaid ei leidunud, küll aga kuulasime laine löksmist ning mälestuseks otsisime igaüks endale huvitava kivi koju viimiseks. Tagasisõidul oli kõigil mõtteid ja muljeid, mida sõbraga arutada.

Oktoobri algul (4. oktoobril) käisime Ülenurmes, Eesti Põllumajandusmuuseumis leivaprogrammil. Algatuseks tutvusime „rukkiküünis“ vanaaegsete tööriistade ja erinevate viljasortidega. Saime aimu, kuidas vanasti vilja lõigati, jahu jahvatati. Lapsed said katsetada tööd kootide, käsikivi ning uhmriga. Vaatasime

vanaaegseid viljapeksu- ja tuulamismasinaid. Jõudsimme järeldusele, et leiva lauade saamiseks pidi ikka palju vaeva nägema. Teekond jätkus „leivakotta“. Algatuseks tuli käed korralikult pesta, seejärel leidsime kohad pika laua taga, kus eelkõige taigast sai iga laps vormida oma leivakese. Seejuures saime maitsta nii leivajahu (rukist) kui leivatainast. Seni kui leivad küpsesid, räägiti meile, kuidas toimus vanasti leivategu, näidati erinevaid leivalabidaid ja leivaahju. Saime proovida või valmistamist, mis polnud sugugi kerge töö. Aeg möödus kiirelt ja juba olidki leivakesed küpsenud. Saimegi soojad kakukesed kaasa ning õpetajatele jagati lahkelt juurest, et kodus leivategu proovida. Lõpuks käisime vaatamas erinevaid loomi. Lastele pakkusid

elevust kopolis kepslevad varsad. Tänu meie rühma Kätlini tädile saime teha pai lontkõrv-küülile ja vaadata vutte. Kojusõidul oli buss täis vadinat ja sädinat. Kõigil oli palju toredate emotsioonide väljasõidust.

See sügis on olnud erakordselt värvikas, seetõttu otsustasime 11. oktoobril minna oma kodulähele 11. oktoobri päeva tähistamiseks. Meie suureks rõõmuks jätkus seda värvikirevust nii silmadele imetlemiseks kui lasteaeda kaasavõtmiseks. Järgmisel päeval kunstitunnis valmisid toredad leheloomad ja -putukad.

Jääme põnevusega ootama järgmise üritusi ja väljasõite.

KAIDI ja KÜLLIKI

Krõlli lasteaia õpetajad

lasteaialood

Kadrisandid koos tõrukestega. Foto: TRIIN KUBRI

Laske sisse kadrisandid!

Nõgiaru lasteaia Kadrisandid asusid 21. novembril pikale teele, et väikestele naaberlasteaedadesse häid soovide viia. Kadrikesed oli kombekohaselt valgetes rõivastes ja nägid ilusad välja. Hommikune karge ilm tõi sandikestele mõnusa puna palgeile.

Tõravere lasteaia pere on sel õppeaastal suurenenud ühe rühma võrra. Niisiis, sinna jõudes võttis kadrisid vastu kaks rühmatäit lasti. Kadrid lugusid luuletust, tegid laulumänge ning haarasid kogu lasteaia pere lustima. Et teada saada, kui targad lapsed lasteaias on, esitas kadriema mõistatusi, mis said fantaasiarohkeid vastuseid. Kadriemal oli kaasas kotike õnneteradega. Ta viskas õnneterakesi, soovides kadrikestega leiva-, laste-, lille- ja makaroniõnne. Kadridele pakuti tervislikku näkssi kehakinnituseks ning head ja paremat pisteti kotikesse kaasa. Kadrid kiitsid osavõtlikke ja nutikaid lapsi, tänasid pererahvast ning asusid Luke poole teele. Seal ootas neid pisike lasteaia pere, kellega koos tralliti samuti kadripäeva puhul.

Kadripäev andis hea võimaluse taaskohtumiseks Luke, Tõravere ja Nõgiaru lasteaia lastele. Ees on meid ootamas veelgi toredaid ühisüritusi.

RAGNE MEIER
Tõravere lasteaia
õpetaja

Isadepäev Luke lasteaias

Tean, et mitte kõik lasteaia ei pea isadepäeva. Piirduakse kaardi ja kingitusega, mille on laps nädala jooksul ise valmistanud, et see siis õigel ajal üle anda. Meie lasteaias on pereväärtustel ja traditsioonidel oluline koht. Nii saigi 10. novembril maha peetud üks tõeliselt vahva isadepäevapidu. Isadest ja vanaisadest rääkisime me muidugi terve nädala. Isasid sai voolitud, joonistatud, nendest räägitud, lauldud ja luuletusi loetud. Reedel aga kulmineerus see kõik kontserdiga, kus isad said ise seda kõike kogeda. Pärast korralikku etteastet ei saanud isad sugugi koju minna televiisorist uudiseid või oma filmi vaatama, nagu oli mõni laps oma isat rääkides öelnud. Lapsed pakkusid isadele enda valmistatud tikuvõilebasid ja siis hakati koos oma fännklubiga meisterdama. Kuna 10. november oli ka mardipäev, siis meisterdasid isad ühe toreda või isegi mitu mardisandi maski. Oli tore vaadata, kuidas isad hoolega meisterdasid. Kui maskid valmis said, leidsid need oma koha meie lasteaia seinal, meenutamaks seda toredat õhtut koos isaga ja vanaisaga.

Aitäh kõigile isadele ja vanaisadele, kes ei pidanud vaevaks tulla vaatama ja kuulama, mis nende lastel neile öelda on!

HII E ALAJÕE
Luke lasteaia
Segasumma õpetaja

Isadepäevapidu Luke lasteaias Segasumma

Nõo Päevakeskuses

Jõuluootus Nõo Päevakeskuses

Maa on hetkel valge ja paljude majade juures süüdatud jõulutuled. On ootuseaeg ning erinevad elektriküünlad ja lambid aitavad pimedat aja rõõmsamalt mööda saata. Ilus on õhtuti jalutada ja hinges jõuluootust tunda.

Ka meie siin päevakeskuses oleme advendiküünlad süüdanud ning jõulupeo kuupäev on paika pandud. Tagasivaatena möödunud aastale on meil häid mälestusi nii oma reisidest kui ka kohapealsetest tegemistest. Tihti peale oleme siin jaganud reisimuljeid, korraldanud ühislaulmisi ja kutsunud külalisi. Väga huvitav oli kohtumine Mart Raudsaarega, kes meid ajakirjanduse „telgitagustest“ valgustas. Pressil on tänapäeval tohutu mõjuvõim ja uudised tulevad ju mõne hetkega koju kätte, kui vaid interneti avad.

Peagi tuleb meile külla Signe Timmermann, kes meil nii Itaalias kui Põhja-Norras giidiks on olnud. Arutame eelseisvat aprillikuist Hollandi ja Taani reisi ning kes veel end kirja pole pannud — siis tehke seda nüüd! Läheme seekord mugavalt laevaga Stockholmi, sealt edasi Lüübekisse ja kaugel need Amsterdam ja Kopenhaagengi sealt enam on ☺.

Reisida on tore ja kuigi rahakott jääb vaesemaks, siis hing saab sedavõrd rikkamaks.

Soovin kõigile inimestele ilusat rahulikku advendiaega ja jõuluootust! Märkame neid, kes on nõrgemad ja sirutame abikäe.

KRISTA

KVARNSTRÖM
Nõo Päevakeskuse
juhataja

Eesti Ajalehete Liidu tegevdirektor Mart Raudsaar rääkis päevakeskuses ajakirjanduse „telgitagustest“. Foto: KAI TOOM

külad käima!

Aiamaa küla koos- viibimine päevakeskuses

2. detsembril oli Nõo Päevakeskuses õdus jõlumeeleoluline kokkusaamine Aiamaa küla elanikele. Kohale tulid aktiivsemad Pärdi, Karujärve, Aava, Tooma, Matsjaago ja Kirtsi talust. Maiustati piparkookidega, räägiti ühistest ettevõtmistest ja kuulati Nõo Koduloomuuseumi juhataja Kai Toome ettekannet küla ajaloost. Foto: KAI TOOM

Aiamaa küla peremehed 1928. aastal. Nõo Koduloomuuseumi fotoarhiivist

Taas algasid VVV laste ja senioride loodusakadeemiad

30. oktoobril alanud seenioride akadeemia alustas 33 õppuriga. Esimene teema oli „Aasta tegijad looduses“ ehk tutvustati aasta lindu, looma, putukat, mulda, orhideede.

Laste loodusakadeemias käisime Vitipalu piirkonnas madalsoos ja õõtsikus tutvumas sootaimedega ja -elustikuga. Laste akadeemia õppes hakkab käima 26 last. Loengud ja õppepäevad toimuvad kord kuus erinevatel teemadel. Osalevad Nõo, Elva, Rõngu, Palupera ja Konguta piirkonna lapsed ja täiskasvanud.

Akadeemiate läbiviimist toetavad Hasartmängumaksu Nõukogu ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu SA.

TRIINU PERTELS
VVV Sa projektojuht

Laste loodusakadeemias osalejad käisid madalsoos sootaimedega tutvumas. Foto: TRIINU PERTELS

VVV fotokonkursil „Märka mind“ võitis foto „Kiili silmad“

20. oktoobril 2017 tegime teatavaks fotovõistluse „Märka mind“ tulemused. Žürii liikmed Arne Ader ja Urmas Tartes valisid parimad välja 869 foto seast. Kokku osales võistlusel 201 huvilist. Fotovõistlus „Märka mind“ toimus 11. korda.

Meie konkursile saadetud fotodel peaks olema midagi sellist, mida tavaliselt tähele ei panda, võidu toovad erilised või lugudega fotod.

Nõo vallast võitis konkursist osa seitse inimest, kellest nelja tööd said ka auhinnalise koha.

Iga aasta fotodel on mõni teema, mis domineerib enam, sel aastal saadeti konkursile palju pilte röövikute, putukatest, mitmed fotod olid ka kiilidest. Fotovõistluse peaaühina pälviski kiilifoto, võitis Järvamaalt pärit Merle Juhanson fotoga „Kiili silmad“.

Peaaühind on rahaline 320 eurot, samuti vanuseklasside esikohad, kelle preemia on 64 euro väärtuses. Lisaks said sel aastal laste vanuseklassi esikohad ajakirja Minu Maailm kol-

mekuulised tellimused ja vanemate vanuseklasside võitjad Eesti Looduse poolaasta tellimused. Sel aastal toetasid konkursi ka mitmed kirjastused oma raamatutega, esikohad said ka Photopoint fotokursusel makrofoto kursused. Teised äramärgitud tööde omanikud said premeeritud raamatute või fotokonkursi särgiga.

Kõiki auhinnatud töid on võimalik vaadata Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutuse kodulehelt: www.vvvs.ee.

Fotokonkursi läbiviimist rahastasid Leader programm, Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, Loodusajakiri MTÜ, ajakiri Minu Maailm, Kirjastused Koolibri, Varrak, Pegasus, As Bit, Photopoint Fotokursus ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus.

TRIINU PERTELS

VVV SA
projektojuht

Ämblike kuningas. Foto Sandra-Ly Öebius. Vanuseklass 12 kuni 16 eluaastat. Internetihääletus, 1 koht.

Kiili silmad. Foto Merle Juhanson, vanuseklass üle 17. eluaasta, peaaühind.

Kiili kest. Foto Lee Plado, vanuseklass kuni 11 eluaastat, žürii esile-tõstmine, eluloo märkamise eripreemia.

10. detsembrist hakkas kehtima Elroni uus põhisõiduplaan

Elroni uus põhisõiduplaan hakkas kehtima alates pühapäevast, 10. detsembrist. Lisandus Tartu-Valga reis mõlemal suunal ning liinile tuli Tallinna-Narva ekspressrong. Edelasuunal avatakse uus rongipeatus.

„Oleme igal aastal sõiduplaani võimaluste piires tihendanud ja see on meie eesmärk ka edaspidi. Sel aastal toome liinile Tallinna-Narva ekspressrongi, mis tähendab, et juba üsna pea on võimalik Narva sõita senisest 25 minutit kiiremini. Rongi sõiduaeg hakkab olema kaks tundi ja 15 minutit, mis on oluliselt kiirem nii bussist kui autost ning annab märkimisväärse ajavõidu. Lisaks Narvale ja tavapärasele peatustele Tallinnas tehakse vahepeatused Tapal, Rakveres, Kiviõlis ja Jõhvis,“ ütles Elroni müügi- ja arendusjuht Ronnie Kongo.

Teiseks oluliseks muudatuseks uues sõidugraafikus on Tartu-Valga liini sõiduplaani tihenemine.

„Peagi on Valga suunalt võimalik hommikul Tartusse jõuda nii kella kaheksaks kui ka üheksaks ning õhtul tagasi pärast kella seitset. Loodetavasti avardab see Nõo, Elva, Valga jt inimeste võimalusi Tartus tööl ja koolis käia. Lisaks avaneb täiendav võimalus ka Tallinnast pärast tööpäeva lõppu Valka sõita.“

Alates 10. detsembrist saab pärastlõunal Tallinnast Põlva ja Koidula suunas sõita ilma Tartus ümber istumata. Kell 15:19 väljub Tallinnast kaks rongi kokku haagituna, alates Tartust sõidab kumbki rong eri suunas. Sõidusuuna esimene rong sõidab Valka ja tagumine rong Koidulasse. Et vältida ümberistumisi Tartus, palume Valga poole sõitjatel valida sõidusuuna esimene rong ning Koidula poole reisijatel sõidusuuna tagumine rong. Edelasuunal saame tänu Tallinn-Rapla raudteelõigu renoveerimisele pakkuda edaspidi keskmiselt 7

minutit kiiremaid sõiduaegu. Kiirrongidega jõuab Raplasse umbes 50 minutiga ning ka tavarongide puhul jääb sõiduaeg enamasti alla tunni. Ka Pärnusse, Viljandisse ja Türi saab nüüdsest oluliselt kiiremini.

Lisaks tuleb Männiku asumisse Valdeku tänava raudteeülesõidu juurde uus rongipeatus Valdeku, mis annab Männiku elanikele täiendava võimaluse kiirelt ja mugavalt kesklinna sõita ning senistel rongireisijatel avaneb võimalus mugavalt edasi liikuda Nõmme ja Mustamäe suunal. Valdeku peatus hakkab olema Liiva ja Männiku peatuste vahel ning jääb Edelasuunal viimaseks Tallinna linna sees olevaks peatuseks, mistõttu on I ja II tsooni piir edaspidi Valdekus ning Liiva peatus nihkub I tsooni. Valdeku peatuses hakkavad peatuma kõik tavarongid, Viljandi ja Pärnu kiirrongid Valdekus ei peatu.

Läänesuunal lüheneb mõnevõr-

ra keskpäevane paus rongiliikluses ning ühtlustuvad reise intervallid, mis tähendab, et hommikul tipp-tunnil Sauelt ja Keilast Tallinnasse ning õhtusel tipp-tunnil tagasi ei ole rongide vahe ühelgi juhul suurem kui 20 minutit.

Sõiduplaan on leitav Elroni kodulehelt, tasuta rongiinfot saab ka telefonilt 616 0245.

Täiendav informatsioon:

Ronnie Kongo —
Elroni müügi- ja arendusjuht
tel 673 7413
e-post ronnie.kongo@elron.ee

Mariis Adamberg —
Elroni turundus- ja kommunikatsioonijuht
tel 673 7416; 588 777 00
e-post mariis.adamberg@elron.ee

pane
tähele!

LASTE JÕULUPIDU

Miku Manni
LASTETEATER

"LAMBA SAMBA"

26. detsember kell 12.00
Nõo kultuurimajas

Buss: Illi 10.35, Illi puukool 10.40, Laguja kool 10.50, Etsaste/Suntsi/ 10.55, Tamsa bussipeatus 11.05, Luke bussipeatus 11.10, Tõravere tornmaja 11.20, Meeri pargi rist 11.25, Nõgiaru 11.35. Buss viib tagasi.

PIDU ON TASUTA!

DTK HAMBARAVI OÜ

Soovime kõikidele oma patsientidele häid pihi!

HAMMASTE PROTEESIMINE, RAVI JA KIRURGIA
NÕO Voika 23, tel 745 5616, www.dtk.ee

Paju Pagar OÜ

ETTETELLIMISEGA

- Magusad ja soolased kringlid
- Magusad tordid ja võileivatordid
- Prinditud suhkrupildid

Tellimine tel 5558 1450, pajupagar@neti.ee, Paju 11, Nõo alev
https://pajupagar.wixsite.com/pajupagar

pajupagar

Anne-Ly Koogikoda

(Anikrus OÜ)

**Magusad tordid-koogid
Väikekoogid ja muffinid
Sõdavad tordipildid**

Arveldamine: arve alusel ülekanega ja sularahas
Magusanumber 5662 7335, e-post anikrus.ou@gmail.com

Anne-Ly Koogikoda Address: Meeri tn 17, Nõo, Tartumaa
<http://annelykoogikoda.weebly.com/>

**E-R 10-18
L ettetellimisel**

**Nõo vallamajas
Voika 23 I korrus
7 455 334**

- Perejuuksur
- Kosmeetik
- Maniküür
- Pediküür
- Geellakkimine
- Jumestus
- Parafiiniravi kätele
- Depilatsioon
- Kõrva- ja ninaaugu tegemine
- Kinkekaardid

VEOAUTOJUHI JA BUSSIJUHI AMETIKOOLITUSED TARTUS

Lp kutseline autojuht!

Kui teil hakkab kutsetunnistuse kehtivusaeg lõppema, siis olete oodatud osalema täiesti uuel tasemel **autojuhi 35-tunnisel täiendkoolitusel Tartus**. Meie koolitused on kõik autojuhi töö- ja puhkeaja ning sõidumeerikute süvaõppega.

Ametikoolituste ajakava:
14.-17. detsember
27.-30. detsember — aastavahetuse eri

Koolituse hind ühele kategooriale 156 €, veoauto ja buss koos 192 €.

Asume Tartus Riia 181A, Tartu Teaduspark, II korrus.
Helista meile julgelt telefonil 5886 7665 või külasta meie kodulehte: www.ametikoolitus.ee

Ostame

METSAKINNISTUID ja RAIEÕIGUST.

Tel 507 2544, info@erametsa.ee
www.erametsa.ee

ELEKTRITÖÖD

- Elektritööd, kaablitööd, põrandakütte paigaldus, välisvalgustus ja kilbitööd.
- Elektripaigaldiste tehniline kontroll, kontrollmõõtmised ja dokumentatsioon.
- Elektriprojektid, ekspertiisid, hindamised
- Energiasüsteemide ehitus ja hooldus.
- Käidukorraldus.
- Materjalid, valgustid ja LED lahendused.

TÖÖDELE ANNAME GARANTII. TEL 520 5016.

Maitsvad ja kvaliteetsed hõrgutised teie toidulaual!

Leiame alati just teile sobiva lahenduse, et kostitada sõpru, töökaaslast ja äripartnereid.

info@soolocatering.ee
tel 745 0786

NÕO PÄEVAKESKUSES 11.-19. aprillil 2018

**SÕIDAME LÜBECKISSE,
AMSTERDAMI JA KOPENHAGENISSE**

Registreerimine on alanud! Tel 745 5134, 5804 9730.

NÕO PÄEVAKESKUSES

13. detsembril kell 13.00 REISIPÄEVIK
Kuulame muljeid Dubaist ja arutame kevadise Hollandi ja Taani reisikava.

**20. detsembril kell 13.00
PÄEVAKESKUSE JÕULUPIDU**

10. jaanuaril kell 13.00 LAULGE KAASA!
Külas on Volli Valkenklau.

Tel 745 5134, 5804 9730.

ARVUTIÕPETUS EAKATELE!

- Õpetamine toimub individuaalselt
- Õpetavad toredad Nõo RG õpilased
- Õpetame nii algajaid kui edasijõudnuid

Huvitatud?
Anna teada: tel. +372 5909 3244
email: nova.eesti@gmail.com
või kontakteeru Nõo Päevakeskusega

Pakun tööd PUHASTUSTEENINDAJALE Nõos.
Tööaeg esmaspäevast reedeni õhtupoole.
Info tel 5192 2278 Ketlin.

AS HELIA PUIT

müüb kuivi, tükeldatud okaspuuküttepinde,
pikkus 30, 40 või 50 cm. Koormas 5 rummi.

Hind koos kohaleveoga 120 €. Info ja tellimine tel 501 2095.

TV- JA SAT-TV ANTENNIDE PAIGALDUS JA MÜÜK. ÕHK-SOOJUSPUMBA PAIGALDUS, HOOLDUS JA MÜÜK. Info tel 5666 3185.

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUSE TEATED

P, 17. det kl 11.00	III advendi jumalateenistus. Armulaud
K, 20. det kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
R, 22. det kl 12.00	Jumalateenistus Külaaseme külas. Armulaud
R, 22. det kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus
P, 24. det kl 11.00	IV advendi jumalateenistus. Armulaud.
	Laulab sopran Katre Kruuse
P, 24. det kl 16.00	Jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus.
	Laulavad koguduse segakoor ja laululapsed
E, 25. det kl 11.00	I jõulupüha jumalateenistus. Armulaud.
	Laulab Nõo kiriku meesansambel
E, 25. det kl 14.00	Armulauga jõulupalvus Nõo hooldekodus.
	Laulab Nõo kiriku meesansambel
T, 26. det kl 11.00	II jõulupüha jumalateenistus
N, 28. det kl 18.00	Nõo koguduse ja Luke küla jõulupidu Luke külakeskuses
P, 31. det kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud
P, 31. det kl 18.00	Vana-aastaõhtu jumalateenistus. Armulaud

2018

E, 1. jaan kl 11.00	Uusaasta jumalateenistus. Armulaud
L, 6. jaan kl 11.00	Kolmekuningapäeva jumalateenistus. Armulaud
P, 7. jaan kl 11.00	Kristuse ristimispuha jumalateenistus. Armulaud
P, 14. jaan kl 11.00	Jumalateenistus

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudus
Tartu tn 2, 61601 Nõo Tartumaa, reg nr 80210421
A/a EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU JA KÕRVALHOONE RESTAUREERIMISEKS:
A/a EE11 2200 2210 5844 2062 (saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

Juhatuse esimees Madis Kanarbik, tel 504 6570;
e-post madis.kanarbik@gmail.com
Koguduse õpetaja Mart Jaanson, tel 745 5195 (kantseleis),
749 3344 (kodus), 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee
Koguduse veebilehekülj www.nookirik.ee

**Õpetaja kõnetund kiriku käärkambris
kolmapäeval ja reedel kl 9.30–11.30**

**Oled oodatud EELK Nõo koguduse ja Luke küla
JÕULUPEOLE**
neljapäeval, 28. detsembril kell 18.00
Luke külakeskuses!

Võta palun võimalusel midagi kaasa ka ühisele lauale!

Lähem info: Marju Liblik, tel 5837 7550
õp Mart Jaanson, tel 5661 1443

Paarisjalga loomakliinik

Elvas, Jaani 12.

E, K, R 9 – 17.30
T, N 10 – 19
L 11 – 15
Telefon 557 8806

Loomaarst Hille
ootab vanu ja uusi kliente!

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvõõndis.
Tel: 56 111 900